

"הציור המופשט של הצֶבֶע"

רובי בקל

אוצר: לארי אברמסון

בדומה לז'ורז' בראק (Braque), שאביו היה צֶבֶע שהתמחה בייצוגים של חומרים וטקסטורות, צמח גם רובי בקל אל הציור מתוך בית הגידול של מלאכות הטיח והצבעות. מתחילת דרכו הוא בוחן בציוריו את המושג "עבודה", על הפערים הסמנטיים שמתקיימים בכל ציור בין עבודת המברשת הטכנית והקונקרטית של הצֶבֶע, לבין עבודת המכחול ההבעתית והמטאפורית של הצייר. הפעולה שביסוד שתי הקטגוריות הללו היא אותה פעולה, בה תמיסה צבעונית נמרחת על גבי משטח, אך בשעה שבידי הצֶבֶע שואפת הפעולה להתמזג בעולם הממשי ולהיעלם בו כרקע אדיש, בידי הצייר שואפת הפעולה להיהפך לנושא המבט ולשחקן מרכזי על בימת שיח המשמעות.

מתוך שלושת סוגי הסימנים הלשוניים שמנה בשעתו צ'ארלס פירס (Peirce) – סימבול, אייקון ואינדקס – רובי בקל כרוך במיוחד אחרי האינדקס, אותו סימן השומר על קשר ממשי ופיזי בין המסמן ובין המסומן. העניין שלו ב"ציור המופשט של הצֶבֶע", כהגדרתו, הוביל אותו לסדרת ציורים שנושאן הוא הצֶבֶע, על כליו ופעולותיו, סדרה שכללה ציורים פיגורטיביים המתארים טייחים וצֶבָעִים בעבודתם, ולצדם קומפוזיציות "מופשטות" לגמרי המציגות תצורות של מריחות שפכטל לבן על חיבורים ותעלות חשמל בלוחות גבס צבעוניים.

ציורים היברידיים אלו, המשלבים שפת ייצוג אשלייתית עם שפה של חומריות קונקרטית, מתארים עולם סדוק הדרוש שיפוץ, עולם בו הצֶבֶע/צייר הוא הגיבור המתקן. אם בעבר השתמש רובי בקל בהצטברות איטית של אבק כאמצעי לציור, הרי שבציורי התערוכה הנוכחית - שהחלו במקביל לאירועי מלחמת השבעה באוקטובר – הוא גילה כי עתה הזמן מתערב באופן בוטה יותר בציוריו. את מקומם של בעלי המקצוע האנונימיים החלו לתפוס דמויות של חטופים ובני משפחותיהם שמאורעות הזמן דנו לשאת על גופם את חורבן העולם ואת התקווה לשוב ולתקנו. אביחי ברודץ, עינב צנגאוקר, פרננדו מרמן, לואיס הר ושוורדים ומוחים רבים אחרים, גיבורים בעל כורחם, מגלמים בציוריו החדשים של רובי בקל – כמו בתודעה של ישראלים רבים – את הסיכוי להתחלה חדשה.